

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Obseruandam ess professionem castitatis, si non ratione praecepti, saltem
uoti: quod est sacris ordinibus annexum cap. xix

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

Et alibi. Cætera disponam, quum uenero ad uos. Hinc multa sunt in ecclesia, quorum aliam originem non habemus, nisi consuetudinem ab apostolis nobis usque ad hanc ætatem, quasi per manus traditam: quæ ullo pacto aut mutari, aut prætermitti sine grauissimo impietatis scelere non possunt. 1. Cor. 2

Observandam esse professionem castitatis: si non ratione præcepti, saltem uoti, quod est sacris ordinibus annexum. Cap. XIX.

Quid est autem quod quispiam merito possit queri, si cogatur stare promissis, & uota reddere, quæ sciens, prudensque sua sponte suscepit. Esto enim quod castitas per se præcepta non fuerit, ut quidam asseuerant: à te tamen o sacerdos promissa est, atque tua sponte & certo animi iudicio confirmata. Quid modo refert præceptione, an uoto obligeris, quum pro certo noueris te esse deuinctum? Est enim castitas de consilio, ut res optima, omnibus commendata, non tamen ab omnibus effragitata: sed ab eo tantum, qui sponte ad id sese obstrinxerit, professus uitam agere sanctiorem, & euangelici dogmatis iugo sese subicere arctiori. Nam quod tibi consilium antea fuerat, mox ubi professus es incipit esse præceptum. Eatenus enim annexa est castitas ordini sacro, ut quicumque adire ordinem uelit, & uotum simul castitatis ineat, necesse sit: quod ei ita coheret, ut quasi eius corporis membrum, & quidem præcipuum esse uideatur. Dicit enim Leo papa. Lex continentiae eadem est ministris altaris, quæ episcopis, & præbyteris, qui quum essent laici, uel lectores licite uxores ducere potuerunt, sed quum ad prædictos peruenerint gradus, coepit eis non licere, quod licuit. Non est ergo quod quisquam se excuset, & teneri se ad promissum neget, quum iam ultro ordines sacros adierit, quibus uotum

DE CONIV. ET CONTI. SACER.

castitatis, ac sanctioris uitæ professionem inesse sciebat,
Quam ratum autem esse debeat continentie promissum: uel ex eo maxime apparet, quod nemo initiatur inuisus, nec eligitur nisi is, cui per idoneam ætatem diu integrum sibi fuerit decernere, uerum malit, uel in sacerdotio uitam uiuere cœlibem: uel in matrimonio maritum agere. Ideo Augustinus doctor ecclesiæ. Attende inquit presbyter, & uigilanter quidem, quod promittere tuum fuit, dimittere non est tuum. Alligatus es uxori, noli quærere solutionem: solutus ab uxore noli quærere uxorem. Hæc ille. Sicut ergo ante ætatem adultam, dum consilii imbecillitas labat, uouere castitatem consentaneam non est, sic post uotum, atque professionem sacerdotii, nuptias optare nefarium: adulterii namque nomen accipiunt, attentata quouis ingenio cœnubia sacerdotum. Non enim decet admissum semel sacris mysteriis hominem, uxoris amplius laqueis implicari, neque alteri domino, aut principi seruire, quam Christo. Quam ob rem quum accepto sacerdotalis militie sacramento, Christo redemptori tuo perpetuo militare promiseris: quid miser transfugis: quod fidem uiolas: atque sponsonem rite factam fraudulenter contemeras? Assensus quidem semel es, reducere tibi calculum amplius non licet: sed munienda constantia est, & pœseuerantia retinenda. Sunt enim quedam, quæ et nolentes præstare debemus, at in his, quæ pertinent ad castitatis negotium, non nisi uolentes astringimur: at ubi quis semel addictus sua sponte fuerit proposito castitatis, auctore Augustino, non solum nubere, uerum etiam uelle nubere damnabile est: quum nuptiæ illorum tantum sint, qui nullam uouerint continentiam. Quam ob rem quisquis seipsum iam castrauit propter regnum cœlorum: & in corde suo continentiam proposuit, non solum si mortifero fornicationis uulnere concidat, uerum etiam si uxorem receperit, secundum Apostoli sententiam damnationem incurret: quia primam fidem irritam fecit. Iure sane ac me

1. Tim. 5

rito plectimur, si peccamus: nam nisi nos continentiae
 uoto astrinxissemus, quis iure, aut desertoris, aut praeva-
 ricatoris nobis crimen inferret? Res aliquandiu posita
 fuit in uoluntate facientis, nunc post emissam profes-
 sionem, nihil in nobis amplius iuris est, quam parere: quā
 iam iuramento astricti sumus, & summo, ac caelesti im-
 peratori coeperimus militare. Tu quidē sic obnoxius,
 quisquis es, tuus esse desuisti, & illius totus es factus,
 cui sic militas, ut iam uel inuitus cogaris in acie stare: iux-
 ta illud poeticum dictum Galeatum sero duelli pœ-
 nitet. Præclare de hoc spectatissimus scriptor Basilius
 ille magnus instruens nos ad uitam perfectam, sic ait.
 Cuiusque ab initio, quod uitæ genus cupit, modo cō-
 cessum, hoc inire, ac optare licet: siue in matrimonio, si-
 ue in coelibatu uelit uiuere. Quando uero se Deo se-
 mel auctorauit, per uitæ continentiam, ac perpetuam
 castitatem, hoc detrectare non licet: at sese non secus, q̄
 aliquod munus, aut hostiam Deo sacram, custodire teo-
 netur: ne reum sacrilegii se dominus accuset, quod se-
 mel dictum sibi corpus, rursus rebus prophanis, &
 communis uitæ ministerio sordidauerit. Hæc Græcus
 ille facundissimus in disciplina castitatis, sicut in rebus
 cæteris, nihil à nostris doctoribus discrepans: Quid q̄
 etiam coniugati, si consensu mutuo perpetuam uo-
 uerint continentiam, uoti illius obnoxii fiant: ut iam
 non liceat eius deinceps inulcem de more amplius
 commisceri. Vnde diuus Hieronymus ad Gerundiam
 ita scribit, Multi adhuc in coniugio uiuentes intelligunt
 illud Apostoli, Omnia licent, sed non omnia expedi-
 unt, & castrant se propter regnum cælorum, uel à secu-
 da natiuitate post lauacrum ex consensu, uel post nup-
 tias ex ardore fidei. Hæc ibi.

1. Cor. 10